

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави,
багатства і величі Української Держави

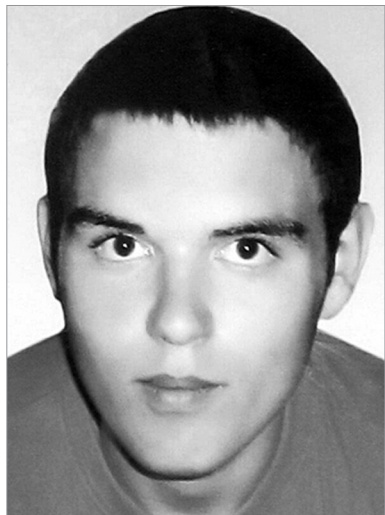
НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

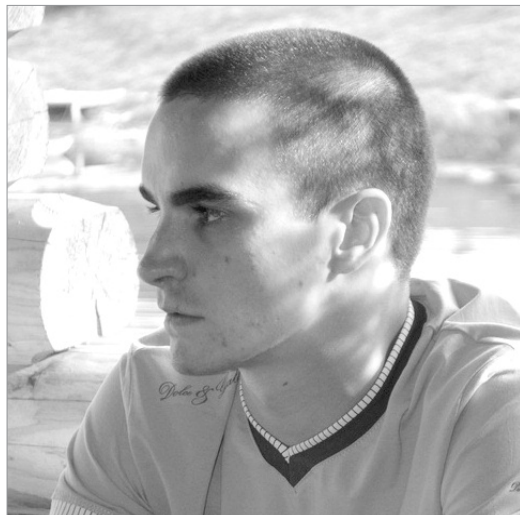
www.cun.org.ua

8 травня 2014 року № 19 (546)

ВКРАЇНИ ВІРНІІ СИНІІ

Юрій ПОПРАВКА

Юрій ДЯКОВСЬКИЙ

Володимир РИБАК

Герої Небесної Сотні галичанин Юрій Дяковський і киянин Юрій Поправка познайомилися на Майдані. Загинули у Великодню суботу, 19 квітня, від рук російських фашистів у катівнях Слов'янська. Тоді ж вороги замордували і Володимира Рибак. Ні погрози, ні зв'язки тортури окупантів не зламали силу їхньої любові до України. Каті понівечили юнацькі тіла, але душі українських лицарів залишилися чистими. Нескорені й світлі, вони полинули у вирій і з небесної високості закликають нас захистити українську землю від потопу орди.

На пам'ять приходять слова Ліни Костенко: «Кулі примхливі як дівчата – вибирають найкращих...» Юнаки були талановиті й завзяті. Красиві та людяні. Вони могли б стати вченими чи державними діячами, у зрілому віці прославити Україну та свій рід досягненнями в науці чи подвижницькій праці. А прославили – на

світланку життя, подвигом і жертовністю. Загинули, щоб вічно жила Україна.

Юрія Поправка поховали 28 квітня поруч із могилами прадідів – у селі Морозівка на Київщині. Саме цього дня знайшли в річці тіло його побратима Юрка Дяковського. Тим часом російські терористи перетворили Слов'янськ на пекло, де розстрілювали кожного, кого підозрювали в симпатіях до України.

Тому дорога Юрія Дяковського до отчого дому, до міста Стрий, розпочалася лише шостого травня – саме на Юрійів день. Із Слов'янська – до Донецька, далі – до Києва і до Стрия. Сьогодні – похорон. З ним прощаються батьки і брати, рідні і друзі, побратими, земляки.

«Прости і прощавай», – кажемо ми Героєві і просимо у Всевишнього, щоб оселив його душу там, де праведні спочивають.

ВАЖЛИВО

САМООБОРОНА МАЙДАНУ «ЛЕГАЛІЗУЄТЬСЯ»

Усі структури «Самооборони Майдану» офіційно увійдуть у регулярні підрозділи МВС та Міністерства оборони України. Таке рішення ухвалила Рада сотників Самооборони під головуванням секретаря РНБО Андрія Парубія.

Як зазначається в наказі №2 за підписом А. Парубія, добровольці Самооборони відтепер можуть діяти або в рамках регулярних державних підрозділів Нацгвардії, спецпідрозділів при МВС, батальйонах територіальної оборони при Збройних Силах чи інших, створених державою, формуваннях.

Будуть також сформовані резервні батальйони територіальної самооборони та створені центри набору й вишколу добровольців.

Головні функції Самооборони – «забезпечити в найкоротші терміни формування держпідрозділів в різних силових структурах і наповнення їх патріотами» та «забезпечення на тилкових територіях правопорядку, формування резерву та матеріально-технічної допомоги регулярним батальйонам».

Усім структурам Самооборони дано 10 днів на виконання наказу, в іншому разі «вони не матимуть жодного відношення до Самооборони».

Утім, це не означає, що Самооборона залишить центр столиці, адже в одного з батальйонів територіальної оборони Києва основним місцем базування буде Український дім. За словами командира 11-го батальйону територіальної оборони Тараса Бородача, Міністерство оборони вже укладає таку угоду. «Батальйон має достатній штатний розклад. У його першочергові завдання входить охорона Майдану і урядових будівель у районі».

За повідомленнями інформагентств

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

НАЩАДКИ КРУТЯНЦІВ

Українці – нація героїв і водночас – нація, якій хронічно не таланило на державних звершників, на владу. І коли правителі в безконечних балачках про долю України забували, що її свободу ще й треба збройно боронити від жорстокого ворога-супостата, подвижники нації, для яких гасло «Батьківщина або смерть!» було реальним життям, йшли воювати за її свободу і, майже беззбройні, падали смертю хоробрих на полі бою, рятуючи честь України від вселенської ганьби – «слави» покірного велетня. Вже згодом хтось із щирих патріотів скаже на їхніх могилах: «Спіть, хлопці, спіть, встати не було сили». При тому всі знатимуть, що сила – а вона в людях – насправді була, та не було єдності, державного чину й відваги у середовищі звершників країни, що й призвело її до катастрофи...

В Україні ж завжди були, є і будуть сотні тисяч вірних синів і дочок, які так

палко її люблять, що, не вагаючись, віддають за неї свої життя. Тож захищаючи честь і свободу Вітчизни, вони йшли вмирати під Крути, на Майдан, під Слов'янськ. Величний подвиг останніх, тих, які загинули від рук московських катів на Донеччині, сьогодні ще не сповна усвідомлений суспільством – не через відсутність патріотизму, а, скоріш за все, через брак об'єктивної інформації про новітніх українських лицарів – духовних нащадків героїв Крут, які до останнього подиху залишалися вірними Україні, не зламалися на тортурах у катівнях путінських виродків, померли мученицькою смертю, та не здалися. Згадаймо, як це було.

На третій день Великодня, 22 квітня, на тлі телевізійних хронік про вакханалію російських «ескадронів смерті» у містах Донбасу, промайнуло скупе повідомлення про те, що під Слов'янськом, біля Райгородка, в річці Сіверський Донець знайдено два чоловічих тіла, понівечених на торту-

рах середньовічної дикості. Їх утопили ще живими, прив'язавши наплічники з піском. На тілах – сліди звірячих катувань, перебиті ноги, щелепи, розрізані животи... В одному з них упізнали депутата Горлівської міської ради Володимира Рибак, людину принципову та безкомпромісну, відому своєю непримиренністю і до сепаратистів, і до корупційних схем. Коли 17 квітня після мітингу «За єдину Україну» він намагався зняти прапор так званої Донецької республіки та повернути на будинок міської ради Державний стяг України, у нього виник конфлікт з терористами. Володимира Рибак викрали того ж дня, коли він із товаришем ішов проспектом Перемоги. Невідомі у камуфляжах і балаклавах заштовхали його до авто і повезли у невідомому напрямку. Два дні і дві ночі звірячих знущань і тортур нелюдів, у яких Україна і українці викликають несамовиту лють, схоже, не увінчалися для катів перемогою. Поруч з ним, у підвалах, терористи розпинали двох юнаків, схиляючи їх до зради. Ні слів каяття, ні прохань про пощаду вороги не почули ні від Рибак, ні від хлопців. Тож прирекли на мученицьку смерть. Нам ніхто вже не розкаже про останні хвилини життя

42-річного чоловіка. Як і про передсмертні години двох незламних юнаків, двох Юрасиків. Один, 18-літній, на прізвище Поправка, – із Києва, другий, 25-річний Дяковський, – із Стрия. Знаємо, що Великодньої суботи, перед страгою, кати розпороли їм животи, прив'язали до тіл наплічники з піском і ще живими кинули в річку. Тіла двох знайшли через три дні, Юрія Дяковського – аж на дев'ятий.

...Про свій намір здійснити патріотичний чин хлопці не розповідали ні рідним, ні друзям. Схоже, говорили про це лише з побратимами по Майдану. Пекучий сором за втрату Криму – без жодного пострілу, «мирним шляхом». Диверсії російських терористів на Донбасі – і знову безпорадна суєта влади, нуль відсічі з боку силових структур. Пережити таку ганьбу юнакам було не під силу. Адже зовсім не давно на Майдані гинули їхні друзі і самі вони були поранені. Чей же не за те, щоб за дербаном портфелів ті, хто узурпував владу, забули свій головний обов'язок – захист держави та її територіальної цілісності.

Закінчення на 3-й стор.

19

Дорогі читачі! Продовжується передплата на газету «Нація і держава» на 2014 рік.

Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2014 рік.

Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: на 1 місяць – 9 грн. 36 коп.,

на 3 місяці – 27 грн. 48 коп., на 6 місяців – 53 грн. 31 коп.

Передплатіть газету для себе, своїх рідних та друзів, зробіть внесок у розвиток української патріотичної преси.

ЧОМУ Я У СВОЇЙ КРАЇНІ МАЮ БОЯТИСЯ ВШАНОВУВАТИ ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРОЇВ?

У мене хобі: щоранку, прогулюючись Харковом, рахувати білборди і лайтбокси медведчуків: «Вибор єсть». Останнім часом ці совково-імперські жертви абортів активізувались і наполегливо день у день пропонують і нам бути згвалтованими. Всім «братсько-сестринським» Сходом України лягти під Путіна, виплоджуючи потім монстрів на їхній кшталт: медведчуків – рашистів, сталіністів, путіністів та іншого роду садистів типу «зелених чоловічків».

Центром продукування і клонування «виборестів» Медведчук обрав Харків не випадково. Місто несе генетичну пам'ять про совєтський Харків – «першу столицю» масових етнічних чисток українців, тотального знищення національно-культурної еліти. І місто втраченого вже у наш час духовного, інтелектуального та естетичного стрижня, підміненого нерозбірливим кітчем і вульгарщиною, особливо в часи Добкіна і Кернеса. На такому аморфному, інтелектуально болотистому ґрунті не могла не прорости медведчуківщина, рясно підживлена «зеленими» потоками з Москви. Цією гримучо-дрімучою сумішшю міфологем совка, православно-рашистського культу і євразійського дурману активно почали труїти голови і душі харків'ян з 2011–2012 років.

Найпотужніші фінансові впливання кум Путіна задіяв на колоратизацію молоді. Під виглядом ініціативних комунікативних груп, спрямованих нібито на утвердження здорового трибу життя: гуртків і турнірів з бойових мистецтв, арт-майданчиків і освітніх проєктів, студентських конференцій і флеш-мобів, планомірно впроваджувалась теза про те, що Південь і Схід України – це «ісконно русская земля», що тут живуть такі ж «русские православные люди», як у Рязані, Тамбові і Саратові, що у нащадків

СССР – одна історія, цінності та сталінсько-ленінські ідеали, а також один ворог – Європа та Америка, які «хочуть руських людей поработить, кровних братів, малоросів і новоросів, від русского міра відірвати». До моменту, поки Янукович відмовився від асоціації з ЄС, медведчуківські кидали всі сили на залякування харків'ян європейською перспективою і протиставляли їй райські переваги входження до Русского міра – Митного Союзу – Євразійської єдності. У цей період вони виступали легально під своїми «виборестними» прапорами.

З початку лютого цього року, на з'їзді первинних районних і обласних осередків ПР, де було активізовано кумопутінський потенціал, тактику в цілому було змінено. П'ятдесят ініціативних груп Харкова – в Україні, за твердженням самого Медведчука, їх триста – перейшли до здійснення кремлівського сценарію, для якого готувався ґрунт минулі роки. Це сценарій референдумів, спрямованих на розкол України і втрату нею державності. Для цього «виборести» відмовились від власних прапорів, натомість забезпечили своїх прихильників символікою нових формувань – маркерів відчуження від Української держави. До речі, не випадково, що й заставка сайту Медведчука символізує такий бажаний для сепаратів «час розколу України». Всі ці прапори, які тримають колоради на мітингах: «Юго-Восток», «Защитники Харькова», «Харьковская народная республика», «Юго-Восточный фронт», «Русский Восток», «Русское вече», «Русское освободительное Движение», «Русь триединая», «СССР», – це фасади груп здійснення проти української державності підривної діяльності, яка підпадає під кримінальну відповідальність. Взяти хоча б заяви «Ради депутатів харківської територіальної грома-

ди», яка 7 квітня прийняла рішення про створення суверенної держави «Харківська народна республіка», що «буде встановлювати відносини з іншими державами відповідно до міжнародного права і діяти виключно в рамках народного референдуму».

Головним ініціатором цієї т.зв. «республіки» був Віталій Саттаров, який досі красується на рекламних медведчуківських щитах по всьому місту. 7 квітня він підписав звернення із пропозицією «забезпечити гарантії безпеки населення в Харківській області з метою недопущення терору з боку бандитської влади в Києві», направлене керівництву Російської федерації і особисто Володимирі Путіну. Ініціатор Харківської філії російського байк-клубу «Нічні вовки», президента якого Александра Залдостанова–«Хірурга» Путін особисто нагородив орденом пошани, Віталій Саттаров є сьогодні одним з головних координаторів терористів на південно-му Сході країни. Як власне і ще одна «чесна з собою» іпостась Медведчука, яка красується чи не на кожному перехресті в центрі Харкова, – Андрій Лесик. В одному з недавніх опусів він порівнює народ південного Сходу із ув'язненим у концтаборі, з якого втік його найближчий друг Крим».

Взагалі публікації не тільки на медведчуківському сайті, а й на молодіжній фейсбучній сторінці «виборестів» перегукуються і часто-густо передрукуюються на жилінському сайті «Оплот», а також на «Глаголі» «совєцького чловека», євразійця і сталініста, а ще просто чорного піарщика Костянтина Долгова. З ними також активно співдіє і г. «Русь триединая» Сергея Моїсеєва. Усіх дописувачів-україножерів цих сторінок і сайтів: лесиків, саттарових, долгових, масалових, жиліних, гуляєвих, травіних, іншу колоратську шуштуру можна було би легко скласти в окремі списки і депортувати з країни на «історическую путінську родину». І вся б ця колотнеча швидко заспокоїлась. І країна би полегшено зітхнула.

Олексіївський міст у Харкові резонує любов'ю водіїв до своєї держави. Гул підтримки чули, мабуть, і мешканці найвіддаленіших будинків району. Автобуси і автомобілі зупиняються, щоб взяти собі у євромайданівців прапори, прапорці і стрічки, а також перший випуск газети «Слобожанська правда».

Та замість цих адекватних дій щоранку помічаю нові медведчуківські щити на дорогах... І отримую попередження, щоб не дай Боже не спровокувати 8 травня цих гнид вшануванням пам'яті полеглих в часи Другої Світової війни українських героїв...

Силантий ГУСАРОВ,
«Украинский выбор»

Кроме переговоров при широком представительстве, способа сохранения страны "у последней черты" не существует. Однако я считаю, что ещё рано садиться за стол переговоров. Киевская хунта ещё не поставлена на край пропасти, где у неё не будет другого выбора, нежели начать договариваться с регионами о федеративном устройстве государства. Поэтому я вижу две вещи, которые следует делать немедленно:

1) продолжать дестабилизацию киевского режима всеми возможными методами, в том числе путём срыва президентских выборов;

2) добиваться переизбрания областных советов, которые делегируют своих представителей на переговоры с Киевом, когда для этого будут созданы условия.

Я понимаю, что Медведчук в открытую не может выступить с такими призывами. Поэтому я делаю это за него.

Нові поезії хлопцям читає Оля ІВАНИЩЕВА і співає бойківських пісень. Також читали Валерія Головань – свої вірші і Василя Стуса, Настя Затворницька – вірші із своєї першої збірки «Під парасолею»

ГІБРИДНА ГАНЕБНА ВІЙНА

«Идёт война гибридная, позорная война»
А. Бондар

На Світлому Тижні, у середу, 22 квітня святкували Великдень разом із прикордонниками харківські поетки, музиканти, представники Київського авто майдану тощо. Сьогодні телефонувє майор Федір. Кажє, що з минулої середи, після читання віршів і співу пісень харківськими поетками хлопцям – прикордонникам, з москалями почали відбуватися дивні речі. Вони, поперше, підійшли до межі з нашою територією впритул і, як стемніє, починають як таргани бігати в різні боки і заводити свої міномети «Тюльпани». Не дають нашим хлопцям помилуватися знімками, які вони зробили з дівчатами, спокійно почитати укрусчліт і Степана Бандеру. Чого це в них по ночах таке збудження?

Сторінку підготувала
Ольга РІЗНИЧЕНКО

На фото ліворуч: на БТРі співачка Катя ЄРШОВА. Мабуть, її хіт «А нам все равно» москалі таки почули. Майор ФЕДІР (внизу праворуч): «Хлопці мене питають про те, чи дівчата до нас ще приїжджатимуть, якщо війни з москалями не буде?»

«Ми Лейлу і дівчат в обиду москалям не дамо», – хлопці.

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпропетровськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Донецьк	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Запоріжжя	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Івано-Франківськ	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Кіровоград	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Київська обл.	Трищенко Віктор	(0522) 36-95-25
	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93

Київ
Кривий Ріг
Луцьк
Львів
Миколаїв
Одеса
Полтава
Рівне
Севастополь
Сімферополь

Шепетюк Юрій
Мельник Олександр
Хомич Іван
Динилиха Ігор
Салтиченко Михайло
Ролінський Володимир
Паламарчук Дмитро
Бідюк Юрій
Проценко Володимир
Овчарук Василь

(044) 278-63-89, 279-68-34
(096) 298-19-56
8-095-92-66-154
(0322) 38-67-63
(067) 942-64-71
(095) 678-76-73
(050) 171-63-49
(050) 435-34-34
(0692) 48-79-46
(0652) 54-64-07

Суми
Тернопіль
Ужгород
Харків
Херсон
Хмельницький
Черкаси
Чернівці
Чернівці

Друзь Віктор
Ткач Володимир
Сачко Олександр
Дяків Богдан
Реуцький Іван
Бенюк Ніна
Савченко Максим
Лютик Віктор
Рябенко Валерій

(096) 485-67-37
(098) 711-05-50
(099) 053-48-69
(057) 716-02-18
(097) 285-32-96
(8096) 362-72-23
(067) 647-35-24
(0372) 51-02-72
(04622) 4-38-81

КОРУПЦІЇ – БІЙ!

ЧИ ПРОДАЮТЬ В «ЕНЕРГОАТОМІ» ВИСОКООПЛАЧУВАНІ ПОСАДИ?

Наталка ПРУДКА

Влаштуватися на роботу в державне підприємство НАЕК «Енергоатом» на посаду звичайного інженера коштує \$5 тисяч. «Звісно, хабар зростає в арифметичній прогресії, якщо кадровики влаштовують на роботу працівників на більш високі посади», – повідомив авторові статті один з колишніх працівників компанії.

Повідомлення про таку торгівлю в галузі, де середня заробітна плата на початку 2012 року становила понад 9 тисяч гривень, а ядерна безпека – найвищий пріоритет держави, стало справжньою сенсацією. Сама працювала в компанії понад 4 роки і про таке не чула. А тому спочатку не повірила, вирішила, що колишній атомник образився на незаконне звільнення і тому наговорює на кадровиків. Але зробивши декілька дзвінків знайомим, в тому числі й на атомні станції, всі як один відповіли: в містах-супутниках АЕС, де надзвичайно складно знайти хоч якусь роботу, хабарі за працевлаштування на АЕС практикують давно.

А що ж робиться в київській дирекції «Енергоатома» та його столичних підрозділах, де зарплати значно вищі, ніж на станціях? Відповідь на перший же мій дзвінок просто спантеличила: «Я також заплатила за своє працевлаштування. А хто не може відразу заплатити всю суму, той щомісяця віддає хабарникові частину своєї зарплати», – повідомила працівниця компанії, ім'я якої не оприлюднюю, адже її відразу ж почнуть переслідувати, а потім звільнять з роботи.

Намагаючись зрозуміти, чим же мотивують кадровики-хабарники свої незаконні дії, у відповідь почула: своїм жертвам збирачі податі пояснюють, що це, начебто, зумовлено необхідністю «годувати» вищих керівників компанії. До «вищих керівників» добре поінформовані джерела відносять виконавчу дирекцію з кадрів, праці та соціальних питань ДП НАЕК «Енергоатом», якою вже багато років керує Тетяна Алексеева та її заступник Владислав Янішевський. Проте повірити в сказане просто неможливо, адже заробітна плата цих персон значно вища, ніж у депутатів. У чий же кишенях насправді осідають зібрані хабарниками гроші? Відповідь, сподіваюся, дадуть правоохоронні органи.

Працювати в «Енергоатомі» дійсно так комфортно з матеріальної точки зору, чого не скажеш про психологічний клімат у компанії – місцями він схожий на серпентарій. Заглянувши на сайт «Енергоатома», можна переконатися, з

якою браводою там рекламують соціальне забезпечення в атомно-енергетичному комплексі. Проте, як завжди, «за кадром» залишаються «чорні» справи кадровиків, в тому числі, щодо незаконного звільнення великої кількості працівників, часто висококваліфікованих. До речі, там ніколи не звільняють тих, у кого близький родич займає високу керівну посаду в компанії, навіть не зважаючи на значно нижчий рівень кваліфікації порівняно зі звільненим працівником. Кадровики в «Енергоатомі» постійно звітують перед профільним міністерством про скорочення кадрів. Часто звільненим пропонують посади в інших київських підрозділах «Енергоатома», але приймають на роботу, начебто, лише тих, хто добре заплатить.

У компанії «Енергоатом», де товарообіг цього року зростає приблизно до 30 мільярдів гривень, працює близько 35 тисяч осіб. Дійсно, керівники цієї високотехнологічної галузі розумно дбають про своїх працівників, у першу чергу задля того, щоб зберегти найкращих, адже їх постійно переманює «Росатом». Відомо, що українські атомники будують разом з росіянами атомні станції в Китаї, Індії, Ірані та інших країнах, там вони заробляють в десятки разів більше, ніж в Україні. Щоб затримати добре підготовлений персонал станцій (підготовка триває до 15 років), тут не лише на папері, а й реально діє соціальне партнерство адміністрації та трудового колективу в царині соціального управління.

Досвід цієї компанії мав би поширюватися й на інші галузі української економіки, тоді б і відпала потреба давати хабарі кадровикам за працевлаштування саме в цю компанію. Але поки що атомно-енергетична галузь – це оазис в пустелі суцільних злиднів та безробіття в Україні, а тому корупція поглинула навіть середню ланку керівників.

Цікаво, що компанія дійсно забезпечує низку соціальних пільг та гарантій у відповідності з діючим Колективним договором. Зокрема, в разі необхідності

працівники отримують суттєву матеріальну допомогу на лікування та занадто коштовні операції, щороку до відпустки виплачують ще одну заробітну плату на оздоровлення, щороку платять тринадцяту зарплату та вагому грошову нагороду до дня енергетиків. Для покращення житлових умов атомникам надають безвідсоткові позики, жінки-матері отримують окрему допомогу при народженні дитини та догляду за нею до трьох, а інколи – до шести років. Атомники відпочивали в кращих санаторіях південного узбережжя Криму – в Ялті, Алушті, Місхорі, сплачуючи лише 10 відсотків вартості путівки. Тепер, начебто, відпочиватимуть і за кордоном.

Соціальна політика атомно-енергетичного комплексу, де виробнича помилка може сильно вдарити по економіці та екології України, спрямована на закріплення кадрів шляхом посилення матеріальних та соціальних стимулів. «Енергоатом» запроваджує європейські стандарти соціального захисту працівників, застосовуючи колективно-договірне регулювання оплати праці, що

здійснюється на умовах та в розмірах, визначених Колективним договором НАЕК «Енергоатом» з урахуванням вимог Галузевої угоди між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Профспілкою працівників атомної енергетики та промисловості України. Документ передбачає щорічне підвищення рівня середньої заробітної плати не менше ніж на 25 відсотків! Посадові оклади працівників постійно зростають – за 3–4 роки в два рази! І такий підхід варто лише вітати, а краще – тиражувати як вдалий зразок для наслідування.

Але поруч з діючими матеріальними стимулами в компанії множаться далекі від європейських стандартів чорні корупційні справи, і не лише в царині кадровиків. І поки кожен на своєму робочому місці не зрозуміє, що саме з таких виростають майбутні олігархи-грабіжники, які за 22 роки незалежності повністю знищили державну скарбницю, така практика триватиме. Якщо корупцію не зупинять, скоро нікому буде захищати Україну, адже поповнювати чисельність «Небесної сотні» заради чергової зміни олігархічних декорацій просто ніхто не захоче.

Олігархічна влада заклала міцні підвалини для того, щоб останній науковомний форпост нашої економіки скоро став жалюгідним придатком до одного із світових лідерів. Проте створена при Євромайдані Громадська комісія з розслідування та попередження порушень прав людини в Україні, яку очолює доктор юридичних наук, професор Володимир Василенко (екс-суддя Міжнародного Кримінального Трибуналу з колишньої Югославії) готова захистити на міжнародному рівні права атомників, не зважаючи на те, що давно минув термін оскарження незаконного звільнення, визначений нашим законодавством. Вашою справою Комісія готова опікуватися заради того, щоб не зрадити славу пам'яті «Небесної сотні» і не дозволити будь-кому зганьбити їх подвиг.

«ДНР» М.Руденко заявив, що поки його сотоваріщі жодних рішень не ухвалили. Підготовка до голосування триває і провести його вони такі планують цієї неділі.

Схоже, Путін вирішив вчергове «ламати комедію» перед світовою громадськістю. Мовляв, я ж просив, але на Донбасі вирішили по-своєму. Одне слово, демократія...

Насправді так званий референдум таки готуються провести. Сепаратисти навідуються до офісів і помешкань, чітко «пояснюють» незгодним про наслідки. Майже за тиждень до «події» вони заявили про очікувані результати. Мовляв, щонайменше 60 відсотків жителів Донбасу проголосують за «державну незалежність»...

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

НАЩАДКИ КРУТЯНЦІВ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

П'ятеро юнаків вирушили в «гарячу точку» Донбасу, щоб на власні очі побачити перебіг подій, зібрати інформацію про диверсантів і прийняти рішення, як рідний край боронити від ворога. На кордоні з Донецькою областю опинилися пізно ввечері 16 квітня. Їх помітили сепаратисти, але пропустили. Далі оточення. Полон. До ворожих рук потрапили троє. Це сталося 17 квітня. Через два дні Дяковського та Поправку закатували. 22-річний вінничанин Віталій Ковальчук донедавна був живий. Побитого, його показували по телебаченню, змушуючи давати фальшиві свідчення в ефір, що й було зафіксовано телекамерами.

Якими були українські юнаки, які загинули як герої?

Юрій Поправка працював і навчався у Київській політехніці. Добре знав історію. Українські лицарі були для нього прикладом у житті. Багато не говорив, особливо про сокровенне. Мабуть, саме тому його жертвний вчинок для багатьох його однокласників і однокурсників став несподіванкою. Втім, не всім же відома заповідь патріотів: «Про справу не говори з ким можеш, а з ким треба». Юрко мав високі ідеали. За ними, напевно, і вибирав свій шлях. Якщо вибрав, то вже йшов ним до кінця. «Убий – не здамся!» Схоже, його вибір був саме таким. А ще він був люблячим сином. Його згорьованій мамі з молодшим синомком на руках нині дуже важко. Вона тужить. Чи вже збагнула, що її Юрій – син не лише її, а й матері-України, яка ним пишається?

Юрій Дяковський зостав у патріотичній родині, яка виховувала трьох синів. Він був середнім. Навчався у Стрийській гімназії. Мав неабиякий талант до точних наук. Викладачі розповідають, що гімназистом Юрій став переможцем шістнадцяти олімпіад. Далі навчався в Івано-Франківському університеті нафти і газу. Завжди мав чітку громадянську позицію. Був цілеспрямованим, послідовним, навіть упертим, коли йшлося про принципові речі. Під час Революції Гідності не уявити Юрія на Майдані просто неможливо. На початку грудня він залишив навчання і приїхав до Києва. Це було так органічно для юнака: бути там, де вирішується доля твого народу. Мабуть, не раз смерть обпікала його своїм чорним крилом. Та обійшлося. Щоправда, вже на початку березня, під час патрулювання київських вулиць, його таки наздогнала куля, та лише поранила.

Коли приїжджав додому, був стриманим, навіть замкнутим. Може, тому, що приймав важливі для себе рішення. Як і матір, Батьківщину не вибирають. А вона сьогодні у небезпеці.

Юрій не належав до тих, які наговорять «великих слів велику силу», а в тривожний час безслідно зникають. Для нього Україна була справді понад усе. Такої думки і його старший брат Олег, який приїхав до Києва зустрічати домовину з тілом брата.

А я розпитую про Юрія, про те, які цінності той сповідував у щоденному житті. Олег, трохи подумавши, каже, що Юрій особливо дорожив честю і гідністю, бо вважав, що без них людина не є особистістю.

– Юрко ніколи не став би співпрацювати з терористами, хоч і під загрозою смерті. Він кусався б навіть із зв'язаними руками, але не скорився б. У принципових питаннях завжди стояв на своєму до кінця. А коли йдеться про честь України, то готовий був її боронити до останку.

Він справді загинув гідно, як звитаєць. Прошу Олега розповісти про останні новини від Юрка вже з «гарячої точки». За його словами, брата могли взяти в полон 17 квітня після 13.30 – саме тоді з ним був останній зв'язок. А тоді вони впізнали Юрка на знімку. В міліцію не зверталися.

– Звернулися до Правого сектора, з яким у брата і його друзів був зв'язок, – каже Олег. – Щоправда, у Слов'янськ вони вирушили з власної ініціативи. Та в Правому секторі сказали, що від них не відмовляються.

Вивести тіло Юрія із Слов'янська виявилось надскладною справою. Голова Донецької ОО КУНу Марія Олійник, яка свого часу допомогла родичам Юрія Поправки забрати його тіло із Слов'янська, і тепер докладала максимум зусиль. Але домовина з Юрієм вирушила з Донецька на його малу батьківщину лише шостого травня.

Сьогодні його поховали. Вклоняюся батькам, що виростили такого сина. Пам'ятайте, герої не вмирають.

Марія БАЗЕЛЮК

Для тих, хто хотів би підтримати родини полеглих героїв, подаємо їхні номери рахунків у Приватбанк: Олег Дяковський – 5168 7553 3590 8543 Ярослав Поправка – 5168 7572 3146 3599

ОТАКОЇ!

ПУТІН ЗАКЛИКАВ СЕПАРАТИСТІВ ПЕРЕНЕСТИ РЕФЕРЕНДУМ?

Москва закликає прихильників федералізації на південному сході України перенести запланований на 11 травня референдум про самовизначення регіонів начебто для того, щоб краще підготуватися «до діалогу». Принаймні так заявив президент Росії Володимир Путін і закликав українську владу «негайно припинити каральну операцію на південному сході країни». Щоправда,

відкликати з України російських диверсантів, які проводять на Донбасі терористичні дії, Путін не обіцяв.

Сепаратисти «Донецької народної республіки» негайно врахували заклик свого хазяїна перенести референдум про державну самостійність Донецької та Луганської областей на пізніше та пообіцяли «знайти з Москвою взаєморозуміння». Щоправда, один із очільників

ПОЗИЦІЯ

ПРОВІДНИКАМИ ПУТІНСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЇ СЬОГОДНІ ВИСТУПАЮТЬ КЕРІВНИКИ УКРАЇНИ

Для досягнення путінської мети демонтажу України як держави Кремлю слід вирішити три питання: переписати Конституцію, здійснити федералізацію та ввести другу державну мову, яка знищить першу.

Заслужений юрист України Сергій Головатий, який був народним депутатом шести скликань та двічі посідав посаду міністра юстиції, висловив свої думки щодо нинішнього стану України, конституційної реформи та прокремлівської позиції нових очільників держави.

Теза перша: конституційна реформа не на часі, бо в країні триває війна. Друга теза конспірологічна: представники нової влади діють у змові з Путіним, роблячи все для знищення України як держави.

Ця особиста думка політика навряд чи припаде до душі більшості свідомих громадян, проте ми вирішили дати і таку точку зору на події в Україні. Принаймні з нею можна звіряти свої особисті здогадки та сумніви.

Сергій ГОЛОВАТИЙ

— Я дивився громадські слухання у Верховній Раді щодо конституційної реформи від першої до останньої хвилини. Я прослухав виступ Прем'єра та усіх інших, хто брав слово, і поставив для себе багато запитань. Але відповідей на них так і не знайшов. Що цікаво, на цих так званих громадських слуханнях не було жодного пересічного громадянина, крім однієї громадянки Тимошенко, яка наразі є приватною особою. Тобто вся громадськість України була представлена однією громадянкою, яка не подала жодної конкретної пропозиції. Я все чекав, яку гостру тему вона зачепить: чи федералізм, чи державну мову, чи децентралізацію, чи самоврядування, чи владний трикутник, чи судоустрій. Але жодного важливого питання так і не було порушено. Взагалі не було зрозуміло, що обговорюють, бо самого проекту нової Конституції чи якоїсь її концепції так і не було представлено. Яценюк щось пояснював на пальцях.

Що зараз відбувається з Україною? Уявіть собі, що на хірургічному столі лежить пацієнт, в якого внаслідок вибуху гранати відірвало ногу. Він стікає кров'ю. Ще й руку зачепило так, вона ледь тримається, але її можна пришити, щоб у того каліки бодай рука залишилася, якою б він міг щось підписати (тією ручкою, що Папа Римський Яценюку подарував). Над тим ледве живим пацієнтом стоїть консилиум лікарів. Роздивляються його, радяться, що з ним робити. Приходять той консилиум до висновків: «У пацієнта на обличчі є якась підозріла плямка, яка років за десять може переродитися на рак. Давайте ми йому зробимо операцію — ту плямку видалимо. Як помре, то нехай хоч у труні лежить красивий». Оце і є сутність процесу, який зараз відбувається в Україні, і яким керують Юлія Тимошенко з Олександром Турчиновим. Роль Арсенія Яценюка в цьому процесі є для мене поки що незрозумілою. Інша річ, ніколи такого не було, щоб Прем'єр був суб'єктом конституційного процесу. Це не його повноваження, відповідно до чинної Конституції.

Постає й інше питання: чи є стан війни придатним часом для конституційної реформи? Практичний досвід людства говорить, що ні. Конституція США була створена внаслідок громадянської війни (саме внаслідок, а не під час). Конституції ФРН і Японії були написані після Другої світової, їх взагалі писали не самі німці чи японці, а світові демократії, щоб унеможливити відродження німецького нацизму чи японського милітаризму.

А у нас питання конституційного процесу раптом виникло на порядку денному. Причому, з подачі Кремля в особі Лаврова. Тільки-но виник міждержавний конфлікт, одразу ж було порушено питання нової Конституції для України. Справді, для досягнення путінської мети демонтажу України як держави, Кремлю потрібно вирішити три питання: переписати Конституцію, зро-

бити федералізацію та ввести другу державну мову, яка знищить першу.

Нова Конституція України, мабуть, в Кремлі вже написана, а Віктор Медведчук через Тимошенко її проштовхує. Концепція федералізації нікому не зрозуміла, ми її тут весь час жуємо, як жуйку. І ніхто не звертає уваги, що ця концепція спокійно собі висить на сайті медведчуківського «Українського вибору», що вже є підставою для заборони цієї організації та притягнення Медведчука до кримінальної відповідальності за дії, що спрямовані на підрив територіальної цілісності держави. Бо, якщо уважно прочитати ту концепцію, стає зрозумілим, до чого закликає «Український вибір» — до утворення на території унітарної України щонайменше 25-ти окремих держав з власними конституціями, власними законодавчими органами і іншими державними структурами.

Тепер щодо мови. Можна під дулами танків та автоматів чи хитрістю нав'язати Україні нову Конституцію, і навіть роздібнити її на 25 шматків. А вона все ще буде існувати. Бо нація, яка існувала тисячоліття без власної державності, без конституції, вижила завдяки лише одному чиннику — мові, який є духовним, незнищеним. Це не штучний, не політичний інститут, це те, що притаманно людській природі. Тому й існують національні держави, взагалі етноси. Держави утворювалися, бо люди прагнули захистити свої етноси. Тому в українців немає іншого способу захистити себе під час агресії з боку сусідньої держави (особливо, коли силового блоку в країні практично немає), ніж механізм державності, який зможе утримувати український етнос, збирати його до купи. Стратегія Кремля, яка була розроблена ще років 20 тому, спрямована на те, щоб довести, що «Україна — це історичне непорозуміння», «Проект «Україна» протримається 20 років, не більше» (слова Путіна).

На жаль, виходить так, що провідниками цієї путінської ідеології на сьогоднішній день виступають керівники України. Кадрова політика, яку ми бачимо, спрямована на знищення держави. Вже два місяці триває війна, на нашу територію вільно потрапляють російські диверсанти, терористи, кримінальні елементи, наркомани, які під виглядом сепаратистів чинять безлад на нашій території. Хіба в цих умовах можна проводити конституційну реформу? Конституційний процес вимагає спокою, миру, консенсусу політичних еліт в парламенті та миру і спокою в країні.

Який може бути консенсус в нашому парламенті, де представлені проросійські політичні сили? Комуністи свого прокремлівського спрямування ніколи й не приховували, вони завжди працювали на руйнування України і на відновлення РСР. Партія Регіонів — відкрита проросійська система.

Та насправді Путіну було все одно, хто прийде до влади у 2010 році, йому було б зручно співпрацювати і з Януковичем, і з Тимошенко. Тимошенко — це законсервований проект Кремля. Її законсервували у тюрмі на заміну Януковича. Той вже відробив своє. Він за кілька років повністю розграбував країну, спустошивши казну. Плюс він знищив силовий блок. Збройні сили і СБУ були практично зруйновано, а

міліція і прокуратура були поставлені на обслуговування режиму.

Коли йшов суд над Тимошенко, розроблявся сценарій, як судді Кіресу вести процес так, щоб Європа від нас відвернулася. «Консервація» Тимошенко в тюрмі — повністю кремлівський проект, просто Янукович на нього клонує. Тут збіглися його власна неприязнь до Тимошенко та інтерес Путіна. Це все робилося для того, щоб Україна не могла укласти бріссельську угоду. Ви пам'ятаєте, скільки часу поспіль Європа вимагала випустити Тимошенко, мовляв, без цього угоду не підпише? Та раптом згодилася підписати і без цієї умови. План Путіна не спрацював. І що тоді? Він натиснув на Януковича, і той сам відмовився від угоди.

Думаю, Тимошенко сказали: «Посидь трошки, полежи в лікарні, вийдеш президентом». Пам'ятаєте, що несподівано сказав Турчинов людям на Майдані, коли Тимошенко привезли туди на колясці? «Ну все, розходьтесь, ви свою справу зробили», — зірвалося в нього з язика.

Зараз день у день скорочується територія України: то в одне місто пустили так званих сепаратистів, то в інше. Кожного дня будуть їх пускати, аж до першого туру виборів. То над однією держадміністрацією підніматимуть російський прапор, то над іншою. Це здача, здача і ще раз здача. Тимошенко, Турчинов і Аваков добровільно звужують територію України, де незабаром повинні відбутися вибори президента. Якщо вони взагалі відбудуться 25 травня.

Тут раптом виникає турчиновська ідея референдуму 15 червня, на другий тур виборів. Зараз ще не відомо, чи буде хоч перший тур, на якій території... Тим більше, що за чинною Конституцією, голова ВР, яким є Турчинов (і в нього іншої посади немає, він, як голова ВР, виконує частину повноважень президента, у зв'язку з відсутністю останнього), не має права призначати референдуми. Але це нікого не цікавить. Вже й оголосили питання, яке буде поставлене. Вже й закон готують, яким нададуть голові ВР повноваження на оголошення референдуму.

Відбувається те саме, що робив Янукович у роки свого правління, коли на порушення Конституції ухвалювалися одноразові закони, які надавали певні повноваження певним особам.

Коли ми писали Конституцію 1996 року, свідомо зробили все, щоб в Україні проведення референдуму було неможливим, бо знали, що таке референдуми на Сході і в Криму. Виписали цю норму так, щоб, по-перше, референдум був неможливий в принципі, а, по-друге, навіть якщо б він десь і відбувся, то не мав би юридичних наслідків.

Зараз пишеться закон про референдум (не знаю, ким — Януковичем, Портновим, Колесніченком, Писаренком, мене це не цікавить), який є на тисячу відсотків абсурдним, бо дозволяє будь-що. В якомусь селі 10 осіб проведуть референдум і все — немає України. Це абсурд. А «Батьківщина» чомусь цього не помічає. Хіба не очевидно, що це все злагоджені дії, які відбуваються у напрямку демонтажу України?

Давайте згадаємо конституційну реформу 2004 року. Ющенко став Президентом, маючи повноваження, що були надані

Конституцією 1996 року, такі ж, як у Кучми. Щоб урізати його повноваження, Симоненко, Мороз і Медведчук протягли закон, який повністю змінив форму державного правління. Ющенко навряд чи можна було назвати сильним президентом, але ця трійця вирішила не ризикувати і навіть слабкому Ющенко обмежила сильні повноваження. А потім раптом вернулися до Конституції 1996 року.

Тепер, за завданням Кремля, намагаються знову щось зробити. Ми не знаємо, яка справжня мета того референдуму, але однозначно все, що робиться підкилимно, приховано від суспільства, не має на меті нічого, що було б спрямоване на збереження територіальної цілісності та державності, на захист України від розчленування.

Прем'єр Яценюк анонсував ліквідацію держадміністрацій. Коли і чому з'явилися голови держадміністрацій, представники президента на місцях? У 1995 році ми написали конституційний договір, тобто дописали Конституцію, потрібно було її прийняти. Склад парламенту — червоний, промосковський: комуністи, соціалісти. Голова парламенту — соціаліст Мороз. У них була більшість. Кучма вирішив Україну реформувати, побороти червоних. Найголовніше завдання було — утримати регіони, де була сильна влада комуністів-соціалістів. От для цієї ідеї цілісної України був запущений інститут глав держадміністрацій. Це був єдиний спосіб триматися до купи. Сьогодні, коли йдеться про ліквідацію цього інституту, тобто про ліквідацію представництва центральної влади на місцях, це означає, що країна піде шкереберть. Немає центральної влади — немає держави. Інша річ — їхні повноваження, які можна змінити. Але зовсім ліквідувати цей інститут, цей інструмент державної влади — це ліквідувати державу.

Глави адміністрацій і силові міністри — це опора держави. Був би міністром оборони Олександр Радецький, була б зовсім інша ситуація на східному кордоні. Я не хочу вже говорити про міністра МВС. Хіба допустимо, щоб у державі була міліція, яка б нічого не робила, яка б тільки відкривала двері кримінальним елементам? Поставте професійну людину, хоча б Москаля, або знайдіть іншого, генерала чи полковника, який би відповідав своїй посаді. Проблема не в інститутах, а в людях, в особистостях. Навіть якщо розглядати боротьбу Ющенка і Тимошенко, то це була не боротьба президента з прем'єром, а боротьба особистостей, прокремлівської Тимошенко і проукраїнського Ющенка. Державні інститути в нас нормальні, були б відповідальні люди, які б дотримувалися єдиної державницької позиції і не вставляли один одному палиці в колеса.

Сидимо на «5-му каналі», підходить до радника Авакова журналіст Роман Чайка, питає, хто керує Аваковим, а той відповідає: «Пашинський». Це чув Чайка, чув я. Хто такий Пашинський, яка це особа, нікому розповідати не потрібно. Як сприймати те, що він працює головою Адміністрації президента на громадських засадах?

Дай Боже нам вибрати президента. Після того, як він складе присягу, усі суспільні зусилля повинні бути спрямовані на повалення цього складу Верховної Ради. Причому слід зробити все, щоб до нового складу ВР не пройшли принаймні комуністи. Думаю, Тимошенко не дасть цього зробити, комуністи завжди були тією силою, з якою вона домовлялась, на яку спиралася.

Ця вся теорія змови — не здогадки і не підозри, це моє переконання, з яким я і в могилу ляжу. Я в політиці вже 25 років, з яких 10 — особисто спілкувався з Тимошенко, Януковичем, Ківаловим, Ключевим, Портновим, Медведчуком. Я досліджував, хто з них де був, що робив у різних ситуаціях, в яких кабінетах був Медведчук, де у той час була Тимошенко. Це мої власні дослідження і переконання на фактах, а не на припущеннях. Коли я говорю, що Тимошенко — прокремлівська сила, я маю факти для категоричного ствердження.

Щодо конституційної реформи, я стою на тому: якими б не були усі ті інтелектуальні екзерсиси, якими ми займаємося не один рік (особисто я в конституційному процесі перебуваю з 1992 року), зараз вони не на часі. Ми до цього повернемося згодом, коли в Україні буде інший парламент, інша влада, обраний президент, бажано, в першому турі.

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: БАРАНИ НА ЧОЛІ АРМІЇ ЛЕВІВ

Жахлива за своєю безрезультатністю та жертвами серед правоохоронців Антитерористична операція на Сході України, як і події в Одесі, змушують громадськість задуматися над змістом діяльності із забезпечення національної безпеки України. Безпорадність та очевидна неефективність керівництва наших силовиків, яких влучно стали називати «слабовиками», вимагає термінових дій для зміни ситуації. Чому нічого не виходить у правоохоронців, і насамперед СБУ? Чому досі не зроблено жодного кроку зі здійснення тих реформ, яких вимагав Майдан? Що складного?

На рубежі 80–90-х рр. країни Східної та Центральної Європи, що звільнилися від радянського ярма, обрали шлях люстрації правоохоронних та силових органів. Сьогодні видно, що вчинили вони правильно – спецслужби нового зразка блискуче справляються із обов’язком охорони національних інтересів та безпеки своїх держав. Таким шляхом пішли поляки, литовці, латиші, естонці, чехи і не шкодують.

2005 року грузини просто розігнали корумповані поліцію, спецслужби та керівництво збройних сил від заплелих жиром полковників і генералів. За короткий час десятки тисяч офіцерів примусово відправили або у відставку, або на пенсію, або до тюрми – хто на що заслужив. Після чого створили силові структури наново, із чистого листа. Новим людям, які раніше не мали нічого спільного із силовими органами, дали можливість служити своїй вітчизні і службу почали оплачувати настільки пристойно, що офіцер не шукав приробітку на стороні. Відповідно й почали вимагати, що офіцер служив не за страх, а за совість; щоб інтереси вітчизни і справи були для нього понад усе. За декілька років ситуація змінилася так, що рівень довіри до грузинських поліції, армії та органів безпеки злетів до захмарних для України семидесяти і більше відсотків.

У реформі силових органів грузинам допомагали і матеріально, і порадами, американці. Причому допомагали не так, як російська ФСБ Януковичу, – розставляючи повсюдно своїх агентів та «кротів», – а з користю для самої Грузії. Як наслідок, Грузія зуміла вистояти у серпні 2008 року, коли російські «визволителі» бомбардували міста і села цієї невеличкої держави, саме завдяки вчасній системній реформі силових органів. Тоді не доводилося чути, щоб грузинські спецназівці відмовлялися виконувати бойовий наказ. Грузинські прокурори не відпустили затриманих диверсантів, до того «громада вимагала». Грузинська бронетехніка заправлялася не олігархами-патріотами, а із стратегічних запасів Міністерства оборони. Місцеві відділення Служби безпеки масово і дружно не переходили на службу до ФСБ. І головне – чужі диверсанти не шастали із міста до міста немов на прогулянці, а своя п’ята колона тихенько сиділа за припічком і молилася, аби в компетентних органах не з’явилися до них незручні запитання.

А як була реформована українська спецслужба в умовах військового часу? Відповідь сумна: практично ніяк. Або точніше – навпаки у порівнянні з поляками та грузинами. Більше того, у Службу стали масово повертати «заслужених професіоналів» з досвідом роботи у КДБ СРСР. А цей кадебешний досвід роботи цікавий двома речами: по-перше, КДБ одна з небагатьох спецслужб сучасності, яка фактично злила державу, яку охороняла; а по-друге, тим запашним духом чекістського братства, яке підтримують ті, хто сьогодні служить в СБУ та ФСБ.

Не менш цікаво, що свої лампаси та звання «професіоналів» кадебістські кадри заслужили при Кучмі. Сьогодні результат їхнього «професіоналізму» більш, ніж промовистий. Те, що роблять з кінця лютого спочатку в Криму, а потім в Луганську, Донецьку, Слов’янську, Краматорську, Одесі та інших містах українські силовики, називають по-різному: від коректного «театр абсурду» до розпачливого «державна зрада». Щойно призначені керівники кримських та східноукраїнських управлінь СБУ дивним чином не помітили різкої кон-

центрації диверсантів та сепаратистів, чомусь усунулися від впливу на ситуацію на територіях своєї відповідальності, і як результат без жодного опору просто здали ворогу свої приміщення разом з арсеналами зброї.

Генерал кучмівського розливу Віталій Циганок повертається з пенсії у Службу, очолює АПЦ і проводить видатну за ідіотизмом оперативного задуму та трагічністю наслідків антитерористичну операцію, внаслідок якої загинули двох та ще двох важко поранених українських офіцерів при нульових втратах терористів. Відповідальність «професіонала» така ж нульова: він під фанфари вертається на посаду заступника голови СБУ. Іншого 65-річного пенсіонера генерала Василя Крутова призначили командувати антитерористичною операцією на Сході і скоро стає відомо (що характерно, завдяки журналістам, а не керівництву СБУ), що ряд високоставлених офіцерів спецпідрозділу «Альфа» просто відмовляються виконувати наказ. Сама АТО стає сумішню бутафорії, яка тут же нещадно висміюється у соціальних простих мешканцями Донбасу, та кричущо неефективних дій її учасників.

Прес-конференції Василя Крутова та Марини Остапенко потихеньку стають хітами, оскільки практично всі їхні заяви про «контроль та успіхи» максимум протягом доби спростовуються самим життям. Відсторонений із скандалом від посади під тиском громадськості Буквини за віддану службу Медведчуку, Януковичу та Фірташу начальник СБУ в Чернівецькій області Юрій Кіцул уже за день займає посаду начальника Головної інспекції СБУ. І це явно лише вершина айсбергу.

Наслідок: сьогодні бачимо, що міліцейські начальники мало не за руку заводять сепаратистів до адміністративних приміщень, хоча в часи Євромайдану гучно видавали підлеглим команди стояти на морозі «до кінця», щоб, борони Боже, ніхто на Банкову не прорвався. Рядові міліціонери, які в часі Євромайдану за двійко шин у багажнику тягнули до відділку, не тільки не затримують, але й щитами прикривають кримінальний елемент, який відстрілює мирних людей в центрі Одеси.

Прокурори, які в часі Євромайдану пачками оформляли сумнівні справи про участь у масових заворушеннях, зараз не тямлять як відкрити кримінальні провадження проти сепаратистів чи не можуть побачити у діях безпорадного міліцейського начальства ознак злочину.

«Бойові генерали» міністерства оборони, які дуже ефектно брязкають нагородами на парадах та вражають ними дівчат у саунах приміських котеджів, неспроможні провести злагодженої евакуації військ із окупованого ворогом Криму. Мало того, вони чи то бояться, чи то не вміють віддати хоч-якийсь чіткий письмовий наказ заблокованим частинам. Чомусь відразу згадується, що теперішній міністр оборони ще три місяці тому встиг побувати у російському полоні в Криму.

Податківці, які в часі Євромайдану демонстрували віртуозну роботу із платниками єдиного податку, чим забезпечували податкові збори на півроку наперед, не можуть вирахувати конвертаційні центри, підставні фірми та банківські канали фінансування сепаратистів.

І, звісно, вершина майстерності – понад тисячу кадрових офіцерів СБУ в Криму незбагненним чином «прогледіли» початок спецоперації із «повернення Криму», яка,

як потім виявилось із нагородної медалі, розпочалася 20 лютого. Цікаво, а скільки вчорашніх офіцерів української спецслужби на півострові було нагороджено цією медаллю російського Міноборони за вчасний спалах короткозорості? А скільки ще із дійсних офіцерів мають повне право отримати назване або подібні йому брязкальця за заслуги перед Російською Федерацією? Певне немало, інакше сепаратисти по містах Сходу зараз не бігали б, українські альфівці в полон не потрапили б, понад сорок людей в Одесі не загинуло б.

Виникає кілька простих запитань. Перше, а чому все так нескладно виходить в українських силовиків, і насамперед в СБУ? Друге, а що заважає їм ефективно служити Батьківщині, неже те саме погане відчуття такту, яке властиве невправним танцюристам? Третє, як же ж можна вирішити цю сумну ситуацію так, щоб Вітчизна не постраждала?

Відповіді такі ж прості та очевидні. Втрачено цінність професіоналізму, справжнього, не надутого посадами, знайомствами чи кумівством. Сьогодні в Службі налічується чимало «мухоморів» – начальників управлінь, підрозділів чи їх заступників в чині не нижчому за полковника із вислугою більше 20, а то і 30 років. Ці організми із класу вищих сумчастих грибів до лав спецслужби потрапили, коли на всіх урочистостях ще гімн СРСР виконували, та давали присягу радянській імперії, мали б почесному піти на початку 90-х років. Але застрягли, часто зі своєї волі або ще частіше – з волі своїх покровителів, бо займані ними місця принципово важливі й передавати їх комусь зась. А в Москві пам’ятають, чого вартує армія левів під керівництвом баранів. Ці «мухомори» перетворилися на тромби у кровоносній кадровій системі. Чимало толкових офіцерів на таку кадрову політику реагували рапортами про відставку та зміною місця роботи, а на їх місця «мухомори» вже встановили чіткі такси у твердій валюті. І пішло, поїхало. Розрахунок Кремля на депрофесіоналізацію спочатку вищої, а потім середньої та нижчої ланок виправдався. Служба – як живий організм: спершу відмовляє мозок, потім серце, а потім вже й кінцівки. А цими кінцівками якраз нинішніх сепаратистів треба відловлювати.

Друге. До цих пір кожна політична команда, котра доривалася до управління державою, розглядала силовиків, а особливо СБУ, як інструмент перехоплення чужого бізнесу, залякування опонентів, зведення рахунків із ворогами. Ті ж поступово звикли до такої ролі, забули про службу суспільству і заходилися заробляти грубі гроші. Причому винятків тут немає – від міліції до СБУ – когось іржа корупції роз’їла більше, когось – менше, і зовсім мало лишилося тих, хто зумів вберегти себе від цієї зарази.

Крім цього, очевидно, що колишній кадебіст Путін не спав і саджав через підконтрольних голів СБУ на ключові посади «перевічених і надійних». Особливо семи-мільйонними кроками рухалася робота із розвалу системи національної безпеки, а особливо армії та СБУ, у 2010–2014 роках. Тоді Віктору Федоровичу під соусом «забезпечення виборів 2015» подали ідею тотального перепідпорядкування силового блоку. Насправді ж, реальну владу та реальні справи робили за нього міністр Павло Лебедєв у Збройних силах (який у 1991 році, будучи офіцером у Чернівецькому гарнізоні, відмовлявся присягати на вірність Україні), Олександр Якименко в СБУ

(який гордо і відкрито носив на лацкані свого мундира відомчу відзнаку ФСБ) та Григорій Ілляшов у Службі зовнішньої розвідки (чоловік тодішнього міністра юстиції Олени Лукаш, з 1992 року агент глибокого залягання ФСБ).

Відповідь на третє запитання: систему національної безпеки можна побудувати так, аби вона приносила користь Україні, а не зиск сусідній державі чи бариші нашим прогнилим елітам. Як? Повністю перезапустити систему так, як це зробили поляки, прибалтійці чи грузини.

В Україні ідея декадєбізації силових структур та супутньої їй люстрації на початку 90-х теж звучала, щоправда не настільки голосно й ефективно як у сусідів. Набагато гучніше лунали сполохані голоси на захист силовиків «радянської закваски». Старі гебісти та співчуваючі «плачем Ярославни» голосили, що не можна «гнати професіоналів та знекровлювати важливі державні органи», що «без надійної опори на старих і перевірених кадрів українська державність загине». До чого це призвело, ми бачимо.

Потім будуть і об’єктивні розслідування та публічні суди над співробітниками СБУ, які свідомо чи несвідомо працювали на ворога або використовували службове становище в цілях особистого збагачення (рейдерські захоплення, кришування контрабанди, контроль наркотрафіку, розпилювання бюджетних коштів через фірми родичів і т.п.) Потім буде посилення цивільної складової кадрового складу за рахунок залучення сторонніх експертів до консультаційних питань. Потім обговоримо збільшення фінансового та матеріального забезпечення працівників Служби. Потім.

Уже немає часу доробляти розлогі концепції реформування СБУ та правоохоронної системи: країна буквально палає. У тому числі, через те, що багато «пожежників», у ролі яких виступають працівники спецслужби, або самі бігають із російськими сірниками або за звичкою збивають капусту з бізнесу. Ентузіазм небагатьох порядних патріотів-професіоналів тоне у рутині старої бюрократії.

Зараз є рішення невідкладні. Безумовно, першим з них, життєво важливим, кроком є негайне, протягом одного дня, звільнення з СБУ всіх, хто хоч один день служив в КДБ СРСР. Немає часу з’ясовувати, хто з них працює на Луб’янку, а хто просто надута «легенда». Перш ніж влаштовувати зачистки у зоні АТО, необхідно від сепаратистів та кадебістів зачистити спецслужбу. Може, тоді головними борцями із загрозами національній безпеці будуть не журналісти та футболісти фани, а ті, хто отримує за це від 5 до 15 тисяч гривень, які державі сьогодні знайти дуже непросто.

Відомий з біології приклад. Хробаку дають можливість обрати один із двох шляхів, щоби просунути вперед. Коли він обирає один, його б’ють струмом. Він обирає його ж повторно – б’ють струмом. 359 разів це повторюється і лише на 360-й він лізе іншим, вірним шляхом.

Запитання до голови СБУ: скільки ще населених пунктів в Україні мають відійти під контроль терористів, перш ніж він зробить прості висновки? Кадебісти – геть, номенклатура Януковича – геть. І негайно. Сьогодні, а краще вчора. Можливо, у нас залишилося лише кілька днів.

Igor ГАВРАДА,
політолог
hvylya.org

ДО 90-РІЧЧЯ ЗАГИБЕЛІ МИКОЛИ МІХНОВСЬКОГО

ПАМ'ЯТАЙМО ЗВИТЯЖЦІВ

На Байковому цвинтарі, коло пам'ятника Миколі Міхновському

Третього травня в 90-у річницю з дня смерті Миколи Міхновського представники ряду громадських та політичних організацій (ОУН(д), КУНУ, Української партії) провели поминальні заходи на Байковому кладовищі столиці України. В урочистостях взяв участь референт Секретаріату Головного Проводу Конгресу Іван Боринський. Також активну участь у заходах взяв правнук брата Міхновського – Станіслав Міхновський з родиною та вчителі-історики з Турівки, що на Київщині: родового села Міхновських.

Заходи проходили під національним жовто-блакитним прапором, який і був першим Державним прапором незалежної України у 1918 році за часів Української Народної Республіки. До 90-річчя з дня смерті Миколи Міхновського за сприяння ОУН(д) встановили меморіальну дошку на віднайденому місці його поховання. Представники організацій у своїх виступах закликали до популяризації творчого надбання засновника українського націоналізму такого актуального сьогодні, а також закликали до належного пошанування його імені в Києві. Зокрема йдеться про перейменування вулиці Воровського на Миколи Міхновського, а також встановлення пам'ятника Великому Українцеві на бульварі Шевченка, де стояв донедавна пам'ятник світовому злочинцеві – Ульянову-Леніну, котрий і знищив незалежну Україну в 1917–1921 роках.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ –
НАЙВІДОМІШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
САМОСТІЙНИК

Доволі часто український народ, приділяючи надмірну увагу одним видатним історичним постатям, просто забуває про інших, не менш важливих. Одних історія підносить на п'єдестал слави, а інших при цьому залишає в тіні.

Йтиметься про видатного політичного та громадського діяча, правника, публіциста, ідеолога та лідера самостійницької течії українського руху кінця XIX – початку XX ст., автора славнозвісної брошури "Самостійна Україна", борця за незалежність – Миколу Івановича Міхновського.

Микола Міхновський народився 31 березня 1873 року в селі Турівка Прилуцького повіту (тоді Полтавська губернія), де його батько був сільським священиком. Батько Міхновського був національно свідомою людиною, нащадком старих козацьких та священницьких родів і не боявся правити службу в церкві українською мовою. З дитинства Микола Міхновський виховувався на Шевченковому "Кобзарі" і творах Котляревського.

Після закінчення Прилуцької гімназії, Міхновський вступив до Київського університету, де вивчав право. Одним із рішучих кроків на шляху до самостійництва стало

засноване Миколою та його друзями "Братство Тарасівців", світоглядні концепції якого звучали досить радикально: "Своя Самостійна Українська Держава. Без своєї національної держави ніяка нація не може жити й розвиватися. Не досить культурної праці старших поколінь. Треба перейти до праці активної політичної".

1898 року Міхновський переїхав до Харкова, де відкрив власну канцелярію. А у 1900 році він розпочав політичну діяльність, справивши великий вплив на формування Революційної Української Партії (РУП). Брошура Міхновського "Самостійна Україна" стала першим програмовим документом РУП і українського право-радикального руху взагалі.

У 1902 року Микола Міхновський зі своїми однодумцями заснує першу українську суто націоналістичну організацію з виразно ідеалістичною ідеологією під назвою "Українська Народна партія". Відразу зі створенням УНП Міхновський пише Десять заповідей для УНП:

1. Одна, єдина, неподільна від Карпат аж до Кавказу Самостійна, Вільна, Демократична Україна – Республіка робочих людей – оце національний всеукраїнський ідеал. Нехай кожна українська дитина тямить, що вона народилась на світ на те, щоб здійснити цей ідеал.

2. Усі люди твої браття, але москалі, ляхи, угри, румуни та жида – се вороги нашого народу, поки вони панують над нами й визискують нас.

3. Україна для українців! Отже вигонь звідусіль з України чужинців – гнобителів.

4. Усюди й завжди уживай української мови. Хай ні дружина твоя, ні діти твої не поганять твоєї господи мовою чужинців-гнобителів.

5. Шануй діячів рідного краю, ненавидь його ворогів, зневажай перевертнів-відступників, і добре буде цілому твоєму народу й тобі.

6. Не вбивай Україну своєю байдужістю до всенародних інтересів.

7. Не зробишся ренегатом-відступником.

8. Не обкрадай власного народу, працюючи на ворогів України.

9. Допомагай своєму землякові поперед усіх, держись купи.

10. Не бери собі дружини з чужинців, бо твої діти будуть тобі ворогами, не приятелюй з ворогами нашого народу, бо тим додасш їм сили й відваги.

1904 року Міхновський створює бойове крило партії – організацію "Оборона України", яка здійснила низку заходів з ліквідації символів імперіалізму (символів окупації) в Харкові, Києві та Одесі, а після революції взяла активну участь у боротьбі за визволення України. Крім політики, Микола Міхновський продовжував займатись адвокатською діяльністю і 1906 року домігся звільнення братів Олександра і Михайла Шеметів, покараних до страти. Під час революції 1905 року УНП організує осередки серед робітників і закликає народ до повстання: "Ми ідемо до повстання, до збройного повстання за визволення українського народу з-під національного і економічного рабства".

Далі Міхновський та Шемет з розмахом починають видавати національну пресу. 1905 року вони випустили партійний друкований орган "Самостійна Україна" і селянську газету "Хлібороб" – першу в тогочасній Україні україномовну газету, що мала на меті національне і соціальне пробудження українського селянства. Але незабаром імперська влада заборонила часопис. Через шалений тиск режиму УНП припиняє відкрити діяльність, а Міхновський повертається до видавничої справи. Протягом 1912 року він видає у Харкові газету "Сніп".

З початком Першої світової війни М. Міхновський перебував на фронті, хоча не воював з ідейних міркувань, оскільки був давнім ворогом Росії, і дуже скоро перевівся до Києва. В цей час у нього з'являється ідея закласти підвалини майбутньої української армії. Знаючи, якого розмаху і впливу набув легіон Українських січових стрільців (УСС) по той бік фронту, Міхновський намагався ініціювати створення частин у царській армії, але на той час цей задум не знайшов належної підтримки.

З ініціативи Міхновського в Києві у березні 1917 року відбулися три військових віче, останнє з яких ще 11 березня ухвалило рішення про формування першого українського полку імені гетьмана Богдана Хмельницького. Того ж року було створено товариство "Український військовий клуб імені гетьмана Павла Полуботка" на чолі з Миколою Міхновським. Звичайно, це далеко не всі заслуги найвідомішого українського "самостійника"...

За радянських часів ім'я Миколи Міхновського з ідеологічних мотивів було заборонено, а пам'ять про нього – майже стерта. Офіційна Україна довгий час не влаштовувала заходів на честь Міхновського, не було ні пам'ятників, ні меморіальних дошок тому, хто все своє життя поклав на вівтар її незалежності. Донедавна було невідоме та вважалось втраченим навіть місце поховання видатного українського діяча.

Його долю важко назвати щасливою. Протягом усього життя Міхновському доводилося відстоювати ідеї, які більшість не сприймала. Сьогодні ж виявляється, що він значно ближче до сучасності, ніж будь-хто з його політичних опонентів і колишніх, і сучасних.

На могилі Миколи Міхновського

ДУМКИ З ПРИВОДУ

ПУТІН У ЗАКОНІ

У Габріеля Гарсії Маркеса в романі «Осіннь патріарха», який мені колись пощастило перекладати, серед безлічі інших є й такий цікавий епізод. Старезний диктатор прокидається о третій годині ночі й починає віддавати накази так, наче надворі білий день. Його оточення намагається пояснити диктатору, що ранок іще не настав, але той не хоче нікого слухати. І тоді по всій країні на всіх шибках починають малювати сонця, бо й сама природа не сміє суперечити навіженому правителю.

Здавалося б, фантазмагорія. Але часом трапляється так, що реальність переважає найхимерніші вигадки письменника. Особливо, коли йдеться про путінську Росію. Бо там диктаторові ніхто й не намагається нічого пояснювати: депутати, міністри, ЗМІ не лише слухняно виконують усе, що заманеться феєсбешному фірмерові, а часто-густо прагнуть потішити його власними вірогідними ініціативами.

Чого варта хоча б ідея судового переслідування экс-президента СРСР Михайла Горбачова за розпад Радянського Союзу? Невже невтямки, що історичні процеси мають свою логіку розвитку, і пробувати зупинити їхній плін – однаково, що затикати пальцем струмок? З таким самим успіхом московські урапатріоти можуть вимагати посмертного засудження капітана 2 рангу Олексія Пещурова, який 7 жовтня 1867 року (це ж треба, на день народження самого В.В.П. – щоправда за старим стилем і за 85 років перед появою того на світ), як спеціальний представник російського уряду, підписав документ про передачу Аляски Сполученим Штатам Америки за 7,2 млн. доларів. Чому б Держдумі не визнати цей документ таким, що не має законної юридичної сили? Тим паче, що й гроші давно скінчилися.

Адже метушаться нині держдумці навколо проекту закону, згідно з яким «завідомо неправосудними» визнаватимуться рішення іноземних судів стосовно російських громадян. Ще й голова думського комітету з питань конституційного законодавства Володимир Плігін наголосив, що цей законопроект «спрямований на захист прав та інтересів» росіян. Як Росія, застосовуючи широкий арсенал засобів від провокацій до збройного втручання, «захищає» невідомо кого від невідомо чого, світ мав нагоду пересвідчитися на прикладі України.

Як же діяти світові в умовах, коли вище керівництво Росії поводить, м'яко кажучи, неадекватно. Гадаю, рецепт за цих обставин має бути один. Закрити двері перед російськими туристами. Не запрошувати російських гастролерів, науковців, студентів. Щоб ні в кого не виникло спокуси їх від чогось чи когось «захищати». Інакше нещодавній жарт українських діаспорян щодо створення в Португалії Новоросійської Лісабонської Республіки, яку, мовляв, влада Росії повинна «захищати», може зрештою виявитися не так дотепним, як пророчим. Що як наступною ціллю Путіна та його оточення стануть США? Адаже там у 21 штаті з 50-ти для одержання водійських прав можна скласти письмовий іспит російською, а в штаті Нью-Йорк, згідно з внесеною в 2009 році поправкою до виборчого законодавства в містах, де мешкає понад 1 мільйон осіб, усі документи, пов'язані з виборчим процесом, повинні перекладатися на російську. А це, за логікою Кремля, і є те саме російськомовне населення, яке конче слід боронити.

Тим часом, як на мене, найбільш нагальною для Держдуми є заборона на території Російської Федерації дії жартівливого, але від того не менш слушного закону Мерфі 1949 року, згідно з яким «якщо існують два способи щось зробити, причому один із них призводить до катастрофи, то хтось неодмінно обере саме цей спосіб».

Сергій БОРЩЕВСЬКИЙ

НЕЗАБУТНЄ

ПОВЕРНЕННЯ ДО «ГОВЕРЛИ»

За часів панування Польщі у Львові для колишніх січових стрільців існував Будинок українського інваліда. Вперше такі лікувальні заклади були створені ще королями Франції у XVIII-му столітті для ветеранів військових походів... І коли у Моршині в грудні 2001 року відкрився реабілітаційний центр для учасників національно-визвольного руху, багатолітніх в'язнів сталінських таборів ГУЛАГу то спершу його так і думали назвати – Будинок українського інваліда. Але зійшлися на думці, що цей незвичайний шпиталь є закладом особливим – тож його назвали «Говерла»...

Коли ми знімали серіал «Загадка Норильського повстання», кілька спогадів його учасників було зафільмовано саме там, у Моршині. І тоді ж, років з десять тому, я занотував у записнику тему на майбутнє – фільм про санаторій «Говерла». Але, на жаль, ця тема не зацікавила кінофункціонерів у Міністерстві культури, які, хоч невеликі кошти, але все ж таки надавали інколи на документальне кіно. Адже оренда відео та звукоапаратури, пошук і закупівля кіноархівів, створення знімальної групи (а це хоча б троє фахівців), відрядження вимагали певних матеріальних затрат. Зауважу, що головний лікар санаторію Іван Николишин готовий був прийняти нас на декілька днів, взагалі, безплатно...

Та ось у грудні 2013 – січні 2014 року під час реалізації спецпрограми міжнародного кінофестивалю DOCODAYS UA всеукраїнська молодіжна громадська організація «Студентське братство» провадила «уроки правової свідомості та громадської активності». Тільки в семи районах та містах Одещини відбулося двадцять кінозустрічей під умовною назвою «Від Норильська до Майдану». Учні з Ізмаїлу, Котовська, Рені, Кілії, Вілкового, Татарбунар мали можливість побачити наше кіно, щоб замислитися про права людини та способи їхнього захисту. Приємно було почути, що наш

серіал став одним з першоджерел дослідження юного науковця Дмитра Марінова з Рені, який зайняв друге місце на конкурсі Малої Академії Наук. Саме тому, після цієї праці з молоддю, ми передали копії нашого серіалу тим відділам освіти, котрі сприяли проведенню кіноуроків на Одещині.

Повернувшись до Києва, вже через кілька днів нам вдалося виїхати до Моршина. Це сталося завдяки допомозі, наданій членом Проводу КУНу паном Олексієм Івченком. Колись, на початку січня на зустрічі з Головою КУНу паном Степаном Брацюном ми говорили про те, що скоро завесніє і варто встигнути відзняти зимову натуру біля «Говерли». Пан Олексій не забув і, як зміг, допоміг у цій справі і ми виїхали на тиждень до Моршина... Передивляючись пізніше в Києві вже відзнятий матеріал зрозуміли, що нам дуже пощастило. Адже серед пацієнтів оздоровниці виявились дуже цікаві особистості. Як розповіла нам Ганна Янків, господиня культурного осередку санаторію, взимку буває тут дуже тихо, навіть, занадто... як у будинку престарілих. Але цього разу чого вартував лише один Микола Блашук, вже літня людина, син колишніх репресованих з Городоцького району Львівської області. Ми зафільмували, як кожного ранку в ідальні перед сніданком він починав молитву до Божої Матері за Україну, за Майдан, а ввечері керував імпровізованим хором ветеранів, які за цей тиждень переспівали, мабуть, усі відомі повстанські пісні. Величю дзвеніло «Многая літа» у виконанні побратимів Миколи та Михайла Блашуків, коли вони з іншими відпочиваючими вітали Мирослава Меленя, одного з керівників Норильського повстання, сивочолого красеня, якому давно вже за 85, але духовній силі якого можна тільки позаздрити. Тут, у невеликому холі, на 3-му поверсі санаторію, сталася несподівана зустріч людей, які не бачились 50 років. Зустріч пана Мирослава і Володимира Кука, який з дружиною приїхав під-

Михайло ТКАЧУК та його команда на Одещині

лікуватися аж з Луганської області. Схожі життєві шляхи цих ветеранів – загони УПА, потім – табори смерті на Півночі, звільнення і знову невпинна праця для національного відродження, яку вони продовжують і в свої поважні роки... У неділю, 9-го лютого, ми знов зустрілися з ними біля пам'ятника Тарасові Шевченку на центральній площі Моршина. Там гомоніло всеміське Віче в підтримку Майдана. Серед учасників цих зборів зустрілися багато наших друзів з «Говерли»...

Кожного вечора, з-за підтримки нашого господаря Івана Николишина, ми демонстрували фільми, що привезли з собою, стрічки за тематикою національно-визвольних змагань, які іноді з'являються на деяких каналах. На жаль, показують їх пізно вночі. А тут можна було спокійно передивитись їх на екрані, висловитись, згадати минуле і, як завжди, під кінець – заспівати свої. Вже перед самим нашим від'їздом Ганна Яків запросила нас в клуб на другий поверх, де своїми спогадами поділився з гостями Юрій Лопатинський, голова Моршинського Братства ОУН-УПА, один із засновників санаторію, що своїми руками створював цей реабілітаційний центр. Звучало гарне жіноче тріо хору «Нескороєні» зі Львова, яким так широко підспівувала Ганна Яків – володарка приємного і глибокого голосу. А коли на сцену вийшов Іван Марисей, колишній вчитель моршинської школи, то для всіх пролунав його вірш «Славень Майдану!». Але він не тільки прочитав його, а й проспівав. Та так, що його підтримав увесь зал.

*Вставай, народе України,
Година грізна – час не гай,*

*Здолать «сім'ю», котра щоднини,
Несе «Руїну» в Отчий край.
Шикуйсь – свідомі мільйони,
Диктат не пройде в паханів,
Наш Дух і Воля до Свободи
Велять здолати холодів.
Пролито кров мого народу,
Сини і дочки ведуть бій,
Терпіти годі того зброду...
Шикуйсь, мільйони – твердо стій.
Не подолати нас нікому,
Ні з Межигіря, ні з Кремля,
На всіх майданах голос грому,
Згорить під «Беркутом» земля.
Слава! Слава мільйонам,
Пам'ять жертвам за Майдан,
Наш Євровибір є Законом,
А відповість за все Пахан.
(22.01.2014 р. Моршин, Марисей І. В. Збережена авторська лексика)*

Від'їздили з Моршина, коли все навкруги тануло і хлюпало під ногами. Сонця не бачили вже кілька днів. Але ми все таки встигли, встигли відзняти засніжену зимову «Говерлу», її впевнене життя у вирі могутніх подій на Україні, зустріли і зафільмували ветеранів УПА, яких, на жаль, залишається все менше і менше, провели кіновечори «Від Норильська до Майдану». І все це дає надію, що зйомки продовжаться. Може, ще буде весняна експедиція до Моршина, коли природа почне квітнути, даючи всім надію на нову Україну, за яку віддавали і віддають своє життя її кращі сини і дочки із далекого минулого і з близького сьогодення.

Михайло ТКАЧУК,
кінорежисер, лауреат Національної премії
імені Тараса Шевченка

ОКРЕМА ДУМКА

НЕ ВІДДАЙМО УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕМОГИ

Ігор ОРЖИЦЬКИЙ

9 травня вже віддавна усі в Україні, незалежно від політичних чи – тепер уже точніше – геополітичних уподобань чекають так, ніби це 22 червня.

Воно й справді, нам уже багато років тут щось воєнне організують – хтось зі злості, а хтось із дурної волі. Цього року можна чекати особливих спецефектів. Але їм можна запобігти.

Герой Радянського Союзу, сумчанин Василь Батеха, якому нині 95 років і про якого ганебно відсутня стаття в українській Вікіпедії, під час форсування Дніпра ловив німецькі гранати з довгим руків'ям і миттєво відкидав їх назад. Стара істина – ворогові найдошкульніше, коли його б'ють його ж зброєю. З мінімумом зусиль ми можемо зробити те саме на сьогоднішньому ідеологічному фронті, нам просто треба «націоналізувати» Велику Вітчизняну, а насправді просто повернути належне нам. Нам треба роздмухати інформаційно-пропагандистську кампанію точнісінько в радянській стилістиці, тільки говорячи від імені української нації, якій – Слава! – зокрема й за перемогу в Другій Світовій.

Було б дуже цікаво послухати коментарі російських журналістів та політологів, якби 9 травня вони побачили в Києві та інших українських містах таке:

Велелюдні колони крокують не лише під національними, а також під численними червоними прапорами, на яких написано «1-й Український фронт», «2-й Український Фронт», усього – чотири, і написано – українською мовою (увага: насправді під час війни написи на таких прапорах були російською). У цих колонах буде ясно портретів Героїв Радянського Союзу – родом з України, і неодмінно Султана Амет-Хана, харківця Кузьми Білоконя – теж льотчика! – що палко виступав за примирення з воїнами УПА й неодноразово зустрічався з ними (а про нього теж немає української вікіпедичної статті!), рясно буде й портретів найвищих військових керівників з України, імена яких усім знані, ряснітимуть і символи українських міст-героїв тощо. Лунатиме славетна «Вставай страна...», чи то пак «Вставай, країно гордая» у перекладі Миколи Бажана та інші військові пісні, написані або перекладені українською мовою, або ті, де Україну згадано. Чи ж не актуальні й сьогодні слова того ж Бажана (музика Г. Верьовки):

*В нас клятва єдина і воля єдина,
Єдиний в нас клич і порив:
Ніколи, ніколи не буде Вкраїна
Рабою фашистських катів!*

На мітингу говоритиметься про внесок України в Перемогу, про українців, які таки ж піднімали прапор на Рейхстагу, про генерал-лейтенанта Кузьму Дерев'янка, що приймав акт капітуляції Японії, про небезпечні прояви нацизму в найближчих сусідів, про існування пам'ятника повішеному колабораціоністу, казачому генералові Петру Краснову на території такої тепер фізично близької кожному українцеві Ростовської області, про біло-синьо-червоний прапор Русской Освободительной Армии, про жовто-чорну стрічку ордена Святого Георгія тої ж армії, адже в сьогоднішній Росії так і кажуть – «георгиевская ленточка», а не «ленточка Ордена Славы», чи просто «ленточка Славы», як завжди вона називалася за радянських часів (Берія їм би показав «георгиевскую ленточку»... шотка). До речі, сучасних носіїв цієї стрічки я би волів називати не колорадами, а навпрямки – власівцями. У цьому зв'язку буде згадано, що теперішній російський президент радянську владу критикує, зокрема, установлених нею кордонів не визнає, та – будучи багатющою людиною – поводитись як справжнісінький антисоветчик. Обов'язково буде наголошено, що українці першими з народів, що мешкали в СРСР, вступили в Другу Світову, адже десь на чверть польська армія складалася з українців (хай мене поправлять у цифрах, я не історик), і тепер польський уряд платить пенсії тій уже невеличкій жменьці українських громадян, що билися в лавах Війська Польського; тому буде присутній і польський прапор на нашому святкуванні.

І за все це, будемо казати ми, Україну ще в 1945 році визнано незалежною, адже вона стала засновницею ООН, куди її й було прийнято, а всім відомо, що в ООН приймаються лише незалежні держави (як вам така риторика? смайлик...). Ми маємо всі формальні підстави казати, що Другу Світову було розпочато проти українців, і що українці поставили в ній останню крапку в буквальному значенні цього виразу. А ще учасники отакого нашого свята неситимуть стрічки та триматимуть прапори ще й... блакитно-біло-блакитні, адже це кольори орденської планки ордена Богдана Хмельницького, єдиної радянської нагороди, де напис було зроблено українською мовою. І хай на ті стрічки спантелічено дивляться регіонали, та й... підтягуються до наших лав. А бабушки будуть підтягати до червоного розмаю та радянських (але українських!!!) пісень.

І насамкінець – про один термін. Мене в школі та в університеті навчили так, що для мене ніколи не було дилеми у назвах Велика Вітчизняна війна та Друга Світова війна. Я добре пам'ятаю, як учителі й викладачі казали: Велика Вітчизняна – це складова частина Другої Світової, яка велася на території СРСР. Тому немає жодного протиріччя в тому, що західноукраїнці воліють другий термін, адже, фактично, проти них дві страшні потуги й почали цю війну.

Я спробував накреслити загальний підхід і гадаю, що досвідченіші й винахідливіші в ідеологічній боротьбі люди, на яких лежить відповідальність за найближчі тижні існування Української Держави, зроблять із цієї ідеї так нам необхідну зброю Перемоги.

Харків

ВИСТАВКА

І В СКРУТНИЙ ЧАС МИСТЕЦТВО ПРОМОВЛЯЄ

Знову ж цього весняного року, коли політична ситуація в Україні вкрай загострилася (здали Крим Росії), над Сходом і Півднем України нависла реальна небезпека московської навали, та все ж «музи не мовчать, хоч брязкають зброєю». Насправді знищення йде всезагальне. Бо зараз відкрито принижуються (з боку нападників) всі здобутки нашого народу – історія нації, культура, мова.

Проте наш народ завжди у творчому піднесенні і боротьбі не тільки за краще матеріальне життя, а й духовне. Духовне включає патріотичне, викликане національною сутністю – відтворенням наших древніх традицій, вірувань, нашої давньої і теперішньої історії.

Наприкінці квітня цього року у Львівському палаці мистецтв відкрилася чергова художня виставка народного мистецтва «Українська етнолялька». Ініціатори та організатори цих щорічних виставок – керівник Львівської організації ЛОГО Інформаційно-мистецького центру – Орест Голубець, професор Львівської національної Академії мистецтв та Ірина Сорокіна.

Цьогорічна виставка «Етнолялька» (етнос – грецькою народ) насправді глибоко національна, виявляє багатий світ українських народних традицій. У виставці взяли участь понад тридцять авторів з різних районів України: Кіровоградщини, Київщини, Запоріжжя, Чернігівщини, Кривого Рогу, Тернопільщини і Львівщини. Вражає тут різноманітність технік виконання етноляльок, ляльок-мотанок та багатство декору їхнього одягу.

Надзвичайно гарне, естетичне художнє оформлення виставки, яскраве виявлення культури лялькової творчості, розподіл експонованих ляльок за темами: «Ангели серед нас» та «Слов'янська міфологія». Організатор лялькового фестивалю І.Соро-

кіна підкреслила у своєму виступі на відкритті виставки, що найбільше було представлено робіт із Львівщини та Тернопільщини, «бо саме там виготовлення мотанок не лише активно розвивалось, а й пропагувалось».

Ляля (лялька) – в старослов'янському світі – донька богині Землі – Лади. Присвячувалась у старовину жінці-матері, а згодом стала оберегом подружнього життя, певним охоронцем дітей (відволікання від вроків і т. ін.). Але це у випадку, якщо вона (лялька) виконана з любов'ю, тобто з доброю дозою позитивної енергії, творчою настроєністю.

Радянська лжеісторія та лжеполітики (різних часів), недруги нашої нації твердили і твердять (!), що Україна, як і її культура виникла тільки у XII столітті, а більш древнього минулого у неї нема і не може бути. Нові українські дослідницькі джерела свідчать, що наша історія сягає щонайменше 20-тисячного минулого (!), з часу Трипільської, а згодом і скіфської культури. Про це свідчать розкопки, що велись у Мезанській стоянці на Волині, що відкрили нам древню 20-тисячну цивілізацію на наших землях. Ще одна серйозна гілка цивілізації – це трипільська (6-тисячоліття до н.е.), а наступна – скіфсько-арійська. З третього тисячоліття до н.е. – Ссверяни (Чернігівська, Сумська обл.) – ця культура обіймає Західну Європу (західні скіфи). Переселення тоді відбулось і на Закарпаття. Ці теорії конкретно підтверджуються археологічними розкопками на територіях України і Західної Європи.

У могильниках цього стародавнього періоду було знайдено посуд, знаряддя праці і статуетки. Інколи ці статуетки не посідали рук, були відсутні риси обличчя, очі, ніс, губи, а замість них був вирізьблений хрест, давній скіфо-арійський знак Сонця. Цікаво, до того ж, що тоді вже ви-

никла мова, писемність, календар, які мали спільні риси в усіх цих древніх територіях (старослов'янських). Тут люди поклонялися богині Сонця, а символом був рівнораменний хрест. Такі ж хрести мотали з кольорових ниток і тканин жінки, наші прабабуни, на ликах українських народних ляльок, яких згодом назвуть – мотанки. А одяг цих ляльок був виготовлений тоді із саморобних тканин та ниток (волосся і однозначний хрест).

Згодом одяг ляльок, т.зв. мотанок, був прикрашений вишиваними національними узорами або витканими на станках. Такі чисельні зразки ми бачимо на цьогорічній виставці «Етно-лялька».

Особливо цікаві задуми ляльок-мотанок пишних форм, прикрашених багатством узорів, підібраністю кольорів виявила майстриня з Тернополя Олена Задорожна. Красою вишивок на ляльках-мотанках вирізняються також вироби Оксани Цюпи з Києва. Марія Дяченко із Запоріжжя теж подала на огляд громадськості Львова чудові зразки.

Олена Косічева із Чернігова представила на виставку ряд цікавих композицій ляльок-мотанок, для одягу котрих використала просту сіру мішковину, декоровану орнаментами малинового кольору, які добре гармонують на тлі такої цікавої фактури, як мішкови́на. Приваблюють її невеличкі зображення ангеліків дизайнерських форм і статичних мам-ляльок, обкладених безліччю дрібніших лялечок, що символізують багатодітне материнство, любов і тепло до них, притулених щільно до матері. Тут добре виражена особлива давня традиція, що походить ще від древньої Богині землі, Рожениці Лелі, Лялі, Лади європейської та нашої багатодітної матері, що означає нескінченність, продовження роду, любові та виховання дитини. І досить багато авторських ляльок-мотанок, представлених на виставці, пов'язані із цією темою.

Велику кількість робіт на виставці представила Ірина Шевчик зі Львова. А це – ціла серія ляльок під назвою «Казковий світ мотанок» та з десятком декоративних панно. Ольга Собкович з Черкащини представила ряд цікавих робіт під назвою «Трипільські ангели».

На виставці в експозиційному залі привертають також увагу декілька робіт з тематичним спрямуванням. Це «Катерина» (за Шевченковим твором) – лялька-мотанка з зображенням смутної жінки-матері з дитиною та композиція «Схід та Захід України» авторства Роксолани Садової (Львів). Ці роботи характеризуються знанням пропорцій та пластики фігури людини, добрим підбором декоративних елементів, таких як вишивка, прикраси, стрічки.

А єдина на виставці «Євролялька» з золотими зірочками на синьому тлі стрічки, як головної прикраси, та синьо-жовтий потік стрічок, скріплених на грудях ляльки (як основний символ «євромайданівців») у супроводі інших, об'єднаних в єдину композиційну цілість ляльок-мотанок у різноманітних національних вишивках під назвою «Ми з Євромайдану». (Остання робота виконавиці Лідії Садової зі Львова, автора даної статті).

Лідія САДОВА,
м. Львів

ШЕВЧЕНКОВА УКРАЇНА

«ОБНІМІТЬСЯ, БРАТИ МОЇ...»

Талановитий німецький композитор XVII століття Георг Фрідріх Гендель казав: «Не все сучасне буде вічним, усе вічне є сучасним».

Так і наш кобзар Тарас Шевченко є вічно сучасним. Свій вірш «І мертвим і живим і не народженим землякам моїм» автор закінчує словами:

*Обніміться, брати мої,
Молю вас, благаю!*

Не навчилися українці по-братньому обнятися і порозумітися, і колись, і тепер...

Вересень 1914 року. В розпалі Перша Світова війна. Українські січові стрільці охороняють Ужокський перевал. Вони не мали нічого свого, ні одягу, ні зброї. То їм видали австрійки. Перший свій бій 27 вересня українські січовики виграли. То був жорстокий бій з обох боків. Загинули 365 вояків і офіцерів. Коли збирали трупи загинлих, то знайшли двох вояків, які в запалі бою одночасно простріляли один одного багнетами. А коли взяли їхні документи, то побачили, що обидва були українцями, лиш один мав уніформу російську, а другий австрійську. От так обнялися брати українці...

Не краща ситуація і зараз. Майдан у Києві 2013–2014 років. Жорстоке протистояння, а по обидві сторони барикад громадя-

ни однієї держави – України. А Крим, Донецьк, Луганськ і Харків, де громадяни однієї держави є по різні сторони барикад, фактично вороги. Як тут не згадати Шевченкову молитву до Бога.

*...Всім нам вкуті на землі
Єдиномислиє подай
І братолобіє пошли...*

Не послав Бог єдиномислия і не дав братолюбія. Очевидно ми самі маємо дійти до розуміння необхідності єдиномислия і братолюбія, інакше розтягнуть Україну на куски і по всьому.

*Всі ми маємо пам'ятати, що
Одна є ненька Україна,
Одна є мова солов'їна,
Один є батько Київ,
Один є дід Дніпро
І море Чорнеє одне,
І чарівні Карпати,
Й стежки широкі й гомінкі
Також одні.
Один є Бог і віра є єдина,
Слава Ісусу Христу,
Слава Україні
Нам нема чого ділити.
А порозуміться і по-братськи жити.*

П.ЗБОРОВСЬКИЙ

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно

Зі сторони митців пропонуються...
Біла мука...
Не в обідю сказано...

Пересадка роговиці ока...
Питання честі...
Дослідницький інститут...
Непослушна дитина...
Посіли чільне місце...
Ярка спідниця...
Позитивну оцінку перебуванню
глави уряду дав...
Дитину треба закаляти...
Він зробив героїчний вчинок...
Мелькнула догадка...
Велич подвигу оспівано
в народних думках...
Не дозволяє з'ясувати...
Щоб непорядно було їм цього робити...
Пізнувато...
Положено по статуту...
У значній мірі...
Це ім'я для багатьох людей
світу сприймається як...

Правильно

Митці пропонують...
Біле борошно...
Даруйте, пробачте на слові
(не бажаючи образити, скажу;
не ображайтесь; не майте на нього зла)...
Перещеплення роговиці ока...
Справа честі...
Дослідний інститут...
Неслухняна дитина...
Посіли належне місце...
Яскрава спідниця...
Позитивно відгукнувся про
перебування глави уряду...
Дитину треба загартовувати...
Він здійснив героїчний вчинок...
Майнув (блиснув) здогад...
Велич подвигу оспівано в народних
думках...
Не дає змоги з'ясувати...
Щоб не кортіло їм цього робити...
Трохи пізно...
Належить за статutom...
Значною мірою...
Це ім'я багато людей світу
сприймає як...

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак «Особливості правопису, відмінювання та походження імен», «Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання», «Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів», «Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв» можна замовити тел. (044)353-19-77, моб. (095)718-98-00, (068)789-59-12, e-mail: voloschak@yandex.ru

Видавець Конгрес українських
Націоналістів
Засновник та шеф-редактор –
Степан Брацюн,
головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія: Іван Белебега,
Іван Головацький,
Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36,
м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним
комітетом інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України
08.10.2003 р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюн
Степан, р/р №26008013932801 у філії
"Центральне регіональне управління ВАТ
"Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ,
МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано
у комп'ютерно-видавничому центрі
Конгресу українських Націоналістів.

Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна
компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національ-
ного товаровиробника. За достовірність ре-
клами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів
несе автор. Редакція не завжди поділяє то-
чу зору автора. Редакція залишає за собою
право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не поверта-
ються. Листування лише на сторінках газети.